

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 50. kalendářní týden, 12. – 18. 12. 2021

ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 50, 12. – 18. 12. 2021

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-diseases-threats-report-12-18-december-2021-week-50>

Souhrn: ECDC Communicable Disease Threats Report (CDTR) je týdenní bulletin Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí o aktivních zdravotních hrozbách, který je určený pro epidemiology a zdravotnické pracovníky.

Zdravotní hrozby v zemích EU/EHP

- **Pandemie covid-19 vyvolaná virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace – 2019-2021**

Týdenní aktualizace: Od 48. týdne do 49. kalendářního týdne 2021 bylo celosvětově hlášeno 4 252 370 nových případů covid-19, včetně 50 855 úmrtí. Od 31. prosince 2019 do 49. týdne 2021 bylo celosvětově hlášeno celkem 270 327 277 případů covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno 5 316 017 úmrtí. V zemích EU bylo hlášeno celkem 49 538 905 případů, z toho 872 187 úmrtí.

Poslední aktualizace jsou dostupné na webu ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Nejnovější informace o variantách viru jsou dostupné na webové stránce ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

- **SARS-CoV-2 B.1.1.529 varianta Omikron – mezinárodní situace – 2021**

Dne 26. listopadu 2021 ECDC klasifikovalo variantu SARS-CoV-2 patřící do linie Pango B.1.1.529 jako variantu vzbuzující obavy (VOC), právě kvůli pochybnostem souvisejícím s imunitním únikem a potenciálně vyšší transmisibilitou, ve srovnání s variantou Delta. Tato varianta byla Světovou zdravotnickou organizací (WHO) označena za VOC a pojmenována Omikron. Počet zemí hlásících případy SARS-CoV-2 Omikron celosvětově narůstá.

Týdenní aktualizace: Do 16. prosince 2021 bylo celosvětově hlášeno 15 778 potvrzených případů SARS-CoV-2 varianty Omikron z 85 zemí světa (od poslední zprávy z 9. prosince se jedná o nárůst o 13 608 případů).

V EU/EHP bylo hlášeno celkem 3 158 potvrzených případů z 27 zemí: Rakousko (71), Belgie (121), Chorvatsko (8), Kypr (3), Česká republika (10), Dánsko (383), Estonsko (6), Finsko (34), Francie (170), Německo (102), Řecko (10), Maďarsko (2), Island (40), Irsko (42), Itálie (27), Lotyšsko (14), Lichtenštejnsko (2), Litva (2), Lucembursko (1), Nizozemsko (123),

Norsko (1 792), Portugalsko (69), Rumunsko (11), Slovensko (3), Slovinsko (10), Španělsko (51) a Švédsko (51), podle informace z veřejných zdrojů. Kromě toho byla v celém regionu hlášena řada pravděpodobných případů.

Poslední aktualizace jsou dostupné na webu ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Hodnocení ECDC: Ačkoli původně hlášené případy varianty Omikron souvisely s cestováním, v současnosti dochází k nárůstu počtu případů, které byly získány i v rámci EU/EHP, a to v souvislosti s výskytem klastrů a ohnisek. To naznačuje, že dochází v EU/EHP ke komunitnímu šíření varianty Omikron. Varianta Omikron se pravděpodobně stane dominantní na začátku roku 2022. Riziko dalšího šíření varianty Omikron v EU/EHP je hodnoceno jako *velmi vysoké*. Vzhledem k jeho potencionálnímu imunitnímu úniku a pravděpodobně zvýšené přenositelnosti oproti Deltě, hodnotíme pravděpodobnost dalšího zavlečení a rozšíření v EU/EHP jako *velmi vysokou*.

Akce ECDC: ECDC nepřetržitě monitoruje situaci prostřednictvím „Epidemic Intelligence“ aktivit. Bylo implementováno hlášení do TESSy pro B.1.1.529. Týdně, až do odvolání, budou aktualizovány informace o hlášených případech varianty Omikron a zveřejňovány na webových stránkách ECDC.

ECDC publikovalo dne 15. prosince 2021 „Posouzení dalšího výskytu viru SARS-CoV-2 varianty Omikron v kontextu probíhajícího přenosu varianty Delta v EU/EHP“: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-assessment-further-emergence-Omikron-18th-risk-assessment>

- **Spalničky**

Od předchozí měsíční aktualizace zprávy o výskytu spalniček ze dne 12. listopadu 2021, bylo v zemích EU/EHP zaznamenáno sedm nových případů ze tří zemí: Německo (5), Irsko (1) a Polsko (1). V roce 2021 zatím nebyla v EU/EHP hlášena žádná úmrtí na onemocnění spalničkami.

Zdravotní hrozby mimo EU/EHP

- **Chřipka, monitorování sezóny 2021/2022**

Týdenní aktualizace: 49. týden 2021 (6. – 12. prosince 2021) - aktivita chřipky v celém evropském regionu roste.

- Bělorusko, Kazachstán, Ruská federace, Švédsko, Turecko a Kosovo* oznámili zvýšenou aktivitu chřipky o střední až vysoké intenzitě.

- Pozitivně testováno na virus chřipky bylo celkem 11 % všech vzorků zajištěných v rámci sentinelové primární péče od pacientů s příznaky ILI nebo ARI, s převahou virů A (H3).

- Několik zemí (Arménie, Francie, Izrael, Kazachstán, Kosovo*, Ruská federace a Slovensko) hlásilo v rámci primární péči nebo v nemocničních zařízeních sezónní aktivitu chřipky nad 10 % prahem positivity, nejvíce Kosovo* 56 %.

- Z jednotek intenzivní péče a ze sledování SARI byly hlášeny i hospitalizované případy s potvrzenou infekcí virem chřipky. Ve všech monitorovacích systémech a téměř ve všech případech SARI byly detekovány viry chřipky typu A i typu B s převahou virů A (H3).

** Jedná se o administrativní území s označením „Kosovo“, které je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů 1244 (1999) a Mezinárodním soudním dvorem se Stanoviskem ke Kosovské deklaraci nezávislosti.*

Podrobnosti jsou dostupné zde: <https://flunewseurope.org/>

• **Ebola (EVD), Demokratická republika Kongo, 2021**

Epidemie v provincii Severní Kivu ve východní oblasti Demokratické republiky Kongo byla oficiálně dne 16. prosince 2021 prohlášena za ukončenou. Od zahájení 42denního odpočítávání nebyly hlášeny žádné nové případy onemocnění ani úmrtí.

Tato epidemie postihla pouze jednu zdravotní zónu v provincii Severní Kivu, zdravotní zónu Beni. Celkem bylo hlášeno osm potvrzených a tři pravděpodobné případy Eboly. Indexovým prvním případem byl tříletý chlapec, který zemřel. Děti mladší pěti let v tomto ohnisku představovaly 50,0 % (4/8) všech potvrzených případů. Celková smrtnost byla 81,8 % (9/11) a 75,0 % (6/8) mezi potvrzenými případy. Od začátku epidemie (8. října 2021) bylo hlášeno devět úmrtí (šest u potvrzených případů). Poslední potvrzený případ onemocnění byl nahlášen 30. října 2021. V případě opětovného výskytu by pokračoval zvýšený dohled opět po dobu 90 dnů, aby se epidemie mohla považovat za ukončenou.

Celogenomové sekvenování v Kinshase naznačilo, že se jednalo o nové vzplanutí z ohniska v Severním Kivu/Ituri (v letech 2018–2020, 10. ohnisko EVD).

Od zahájení očkovacích aktivit bylo nově licencovanou vakcínou ERVEBO očkováno přes 1 800 osob.

• **Poliomyelitida, celosvětový monitoring**

Globální snahy o vymýcení přenosné dětské obrny pokračují imunizací každého dítěte, dokud nedojde k zastavení přenosu viru. Dne 5. května 2014 byla poliomyelitida Světovou zdravotnickou organizací (WHO) prohlášena za událost mezinárodního významu v oblasti ochrany veřejného zdraví (PHEIC) kvůli obavám ze zvýšené cirkulace a mezinárodního šíření divokého polioviru v roce 2014.

Dne 3. listopadu 2021 se konalo 30. zasedání Výboru pro mimořádné situace podle Mezinárodních zdravotnických předpisů (2005) (IHR) a dospělo k závěru, že riziko mezinárodního šíření polioviru zůstává stále událostí mezinárodního významu v oblasti ochrany veřejného zdraví (PHEIC) a doporučila rozšíření dočasných doporučení o další tři měsíce. Bylo prohlášeno, že i přes zjevný pokrok dosažený ve dvou endemických zemích (Afghánistán, Pákistán), stále existují významná rizika, a že nadcházející tři měsíce budou kritickým obdobím pro podrobné sledování situace v daných zemích. Faktory, které vedly

k závěrům zasedání: pokračující riziko mezinárodního přenosu WPV1, pokračující riziko mezinárodního přenosu cVDPV2, slabá rutinní imunizace a nedostatečný přístup.

Poslední aktualizace: Mezi 12. listopadem a 14. prosincem 2021 byly hlášeny tři nové případy akutní chabé parézy (AFP) vyvolané divokým poliovirem (WPV1). Kromě toho se během stejného období objevilo 36 nových případů AFP vyvolaných z vakcín derivovanými polioviry typu 2 (cVDPV2).

Divoký poliovirus (WPV1):

Afghánistán ohlásil tři nové případy AFP vyvolané WPV1 (mezi 12. listopadem a 14. prosincem 2021).

Celkově v roce 2021, k 14. prosinci 2021, bylo hlášeno pět případů AFP způsobených WPV1 ze dvou endemických zemí: Afghánistán (4) a Pákistán (1).

Z vakcíny derivovaný cirkulující poliovirus (cVDPV):

- nebyly hlášeny žádné nové případy AFP vyvolané cVDPV1 nebo cVDPV3;

- bylo hlášeno 36 nových případů vyvolané cVDPV2 ze tří zemí: Nigérie (33), Jemenu (2) a Kamerunu (1).

Hodnocení rizika ECDC: Evropský region zůstával polio-free od roku 2002. Inaktivovaná poliovakcína IPV je používána ve všech zemích EU/EHP. Přesto, riziko reintrodukce viru do Evropy hrozí do té doby, dokud existují nedostatečně proočkované populační skupiny a poliomyelitida není eradikována.

Akce ECDC: ECDC poskytuje měsíční aktuální informace o výskytu poliomyelitidy, prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivit identifikuje události, které by zvýšily riziko znovuzavlečení divokého polioviru do zemí EU/EHP, průběžně o situaci informuje. ECDC spravuje interaktivní mapu zobrazující země, které jsou polio endemické a ve kterých dochází k výskytu cVDPV (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/polio-interactive-map>).

Podle materiálů ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ